

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K

Den 20. juni 2016

Miljø- og fødevareministerens besvarelse af spørgsmål nr. 8 til B 118, forslag til folketingsbeslutning om reduktion af miljø- og sundhedsbelastning stillet den 23. maj 2016 af Lisbeth Bech Poulsen (SF).

Spørgsmål nr. 11 til B 118

Under 1. behandlingen sagde Venstres ordfører Erling Bonnesen bl.a. "Den skrappe godkendelsesordning, som vi har i dag, sikrer nemlig, at sprøjtemidler kun godkendes, hvis en risikovurdering viser, at det ikke udgør en stor risiko for menneskers sundhed eller for miljøet". Vil ministeren redegøre for, hvordan den acceptable risiko for mennesker og miljø fastsættes, herunder den acceptable risiko fra CMR-egenskaber som ikke er nødvendige for pesticidets tilsigtede virkninger

Svar

Jeg har forelagt spørgsmålet for Miljøstyrelsen, som oplyser:

"Vurderingen af den acceptable risiko for mennesker og miljø sker ved en risikovurdering efter nøje fastsatte regler i Pesticidforordningen. Der er både krav til, hvilke test der skal foreligge, hvordan eksponeringen skal beregnes, og hvordan eventuelle modelberegninger skal indgå.

For så vidt angår vurdering af effekten på sundhed vurderes denne ud fra en række dyreforsøg. Der er dels tale om korttidsforsøg, som giver oplysninger om, hvorvidt stoffet er giftigt ved indtagelse eller indånding, om det er hud- og øjenirriterende, og om det kan fremkalde allergi. Disse krav gælder både aktivstoffet og det færdige sprøjtemiddel.

For aktivstoffet er der også krav om langtidsforsøg, som har til formål at undersøge, om stoffet giver organskader, og om det er kræftfremkaldende på længere sigt. Yderligere undersøges, om stoffet skader forplantningsevnen, er fosterskadeligt, påvirker afkommet eller skader nervesystemet. Endvidere undersøges om stoffet er hormonforstyrrende.

Kravene til hvilke undersøgelser, som skal udføres for de enkelte hjælpestoffer reguleres ikke i pesticidforordningen, men derimod af den generelle kemikalielovgivning, REACH. Kravene afhænger af, hvor meget den enkelte virksomhed producerer eller importerer af de enkelte hjælpestoffer.

Forsøgene bruges til at fastlægge den højeste dosis, som ikke medfører den effekt, man undersøger i det pågældende forsøg, for eksempel undersøgelser for kræft eller fosterskade. Denne værdi kaldes nuleffekt koncentrationen.

På den baggrund fastsættes den dosis som mennesker kan udsættes for, uden at der opstår en skadelig effekt, den såkaldte acceptable dosis, også kaldet den sundhedsmæssige referenceværdi. I

udgangspunktet fastsættes den sundhedsmæssige referenceværdi som 1/100 del af nuleffekt-koncentrationen.

Ved vurdering af den acceptable risiko beregner man den dosis, som udsatte personer (sprøjtefører, arbejder, den forbipasserende eller den person, der bor ved sprøjtede marker) eksponeres for, når der sprøjtes med sprøjtemidlet ved den relevante dosering. Beregningen foretages for hver af de fire nævnte grupper af personer.

Hvis beregningen viser, at den pågældende persongruppe udsættes for mindre end den sundhedsmæssige referenceværdi, siges der at være en acceptabel risiko.

Hvis beregningen derimod viser, at vedkommende udsættes for en dosis, som overstiger den sundhedsmæssige referenceværdi er der en uacceptabel risiko, og midlet kan dermed ikke godkendes til brug i Danmark.

Når Miljøstyrelsen vurderer, om et sprøjtemiddel kan godkendes til det danske marked, vurderes alle undersøgelser, der foreligger på det færdige sprøjtemiddel, aktivstoffet samt de informationer, der findes om hjælpestoffernes farlighed. Hvis sprøjtemidlet indeholder hjælpestoffer med CMR-egenskaber, er Miljøstyrelsens nuværende praksis, at det kun kan godkendes, hvis der kan vises en sikker anvendelse ift. menneskers sundhed.

Hvis der er mistanke om, at et hjælpestof har en af de omtalte alvorlige effekter, så kræver Miljøstyrelsen, at der skal foreligge data, så man kan lave en fyldestgørende risikovurdering. Dette indebærer, at der, ligesom for aktivstoffer, kan fastsættes en sundhedsmæssig referenceværdi. Det vil sige en dosis, som mennesker kan udsættes for, uden at der opstår en uacceptabel risiko. Hvis beregningen viser, at den pågældende persongruppe udsættes for en dosis, som er mindre end den sundhedsmæssige referenceværdi, siges der at være en acceptabel risiko.

Erfaringsmæssigt er der sjældent data nok til at foretage en fyldestgørende risikovurdering af hjælpestoffer med CMR-egenskaber, hvormed sprøjtemidler indeholdende disse hjælpestoffer ikke godkendes til brug i Danmark.”

Esben Lunde Larsen

/

Claus Torp